

СВОБОДА

Виходить щоденно рано.

**РЕДАКЦІЯ
И АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів Ринок 10., II. пов.
Конт. почт. шад. 143.322.
Адр. тел. „Свобода“ Львів.
Нач. Редактор приймає
від 10—11 год. передпол.
Рукописів
редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячна в краю 2900 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол. Франції,
Голландії, Бельгії 10 фр. фр.,
Італії 10 лірів, Німеччині 3000
п. марок, Швейцарії 5 шв.
фр., Чехословаччині 30 ч. ко-
рон. Румунія 50 лей. Бол-
гарії 50 левів, Австрії 5.000
мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень
звертатися до Адмі-
ністрації.

ЦІНА
ОДНОГО ПРИКІРНИКА
150 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Львів, 13. листопада 1922.

На близкому Сході.

Події останніх тиж-
нів одвернули нашу
увагу од подій світо-
вої політики. Серед
них обставин, в яких ми перебували
й перебуваємо, годі було думати
про щось інше, як про те, що без-
посередньо обходять. Атмосфера а-
рештів, ревізій, систематичного по-
ліцейського терору не могла спри-
яти тому, щоб уважно ми слідува-
ли за тими змінами й ваганнями,
які відбуваються на світовому між-
народному ринку. А між тим, не
зважаючи на цілу психологічну
трудність слідувати за барвистими
змінами міжнародної кон'юнктури,
обов'язок й необхідність стежити за
ними на нас все-ж лежить і лиша-
ється. При зв'язаності між собою
окремих держав й країн, при тісній
зв'язаності нашої справи з загаль-
ним комплексом питань світової по-
літики, яснє уявлення про нашу до-
лю й наші перспективи може бути
лише тоді, коли будемо уявляти
наше положення в зв'язку з подія-
ми, що відбуваються на світовій
арені.

Найбільш видатною подією в
світовій політиці останніх днів явля-
ються ті ускладнення, які знову ви-
никли на Близькому Сході. Як ві-
домо, рівновага на Близькому Сході,
яка була порушена в наслідок
перемоги кемалістів, анішла своє
тимчасове поладження в мудар-
ському договорі, укладеному між
великими державами й Туреччиною.
Остаточне поладження справ Близь-
кого Сходу мало бути переведе-
но на конференції в Лозанні, що
призначена була на кінець листо-
пада.

Між тим Турки, не чекаючи
звернення лозанської конференції
зробили ряд агресивних кроків, ске-
рованих проти держав антанті, які
ситуацію у високій мірі ускладнили
й загострили. Національним зібран-
ням була оголошена детронізація
султана. Турки заявили вимогу про
очищення Царгороду й про пере-
дачу його національному турецько-
му уряду. В зв'язку з тим, не-
гравальна смуга між військами антан-
ти й турецькими військами була по-
рушена й фактично її зараз нема.
Поруч з тим турецьким національ-
ним урядом було заявлено, що він
не визнає жадних договорів, підпи-
саних урядом султана, в тому числі
й севрського, був поставлений ряд
вимог про виплату відшкодувань й
ціла низка інших домагань, які сто-
ять в гострій суперечності з мудар-
ським договором.

Не підлягає сумніву, що Тур-
ками момент для поставлення нових
вимог вибраний дуже вдало й
вміло. Вони використали зміну уря-
ду й переведення виборів в Англії,
завдяки яким ясність англійської

лінії що до питань Близького Схо-
ду в великій мірі затратилась. Так
само вони використали внутрішні
ускладнення в Італії в зв'язку з ру-
хом фашистів й рішили відсутність
ясної лінії держав антанті, зайня-
тих своїми внутрішніми справами,
використати в цілях здійснення своїх
вимог. Вони побачили, що найкращим
засобом добитись здійснення
своїх плянів це є поставити Європу
перед доконаним фактом й стали
на шлях безпосередньої реалізації
своїх домагань.

Агресивні кроки Туреччини за-
стали — це треба признати — ве-
ликі держави вповні непередбаче-
ними. Ясну й виразну лінію пове-
дінки в тих різнородних проектах,
які висуваються зараз окремими у-
рядами держав антанті, завважити
в високій степені важко. Становище
на Близькому Сході виглядає в ви-
сокій мірі запутаним й загостре-
ним і, як воно буде розв'язано, на
разі годі сказати.

Але проте з тих подій, які ви-
никли зараз на берегах Босфору,
вже зараз можна зробити ряд в
високій мірі важких висновків.

Іще раз свідчать ці події про
несталість й негравальність тої рівно-
ваги, яка існує зараз в Європі на
підставі версальського трактату.
Систематично й постійно виникають
події, які відразу захитують міжна-
родні відносини, події, наслідки я-
ких великим державам властиво по-
лагати лише з дуже великими
труднощами. В перебігу подій в
Туреччині маємо ще один доказ
того, що ціла Європа ще й досі
знаходиться в критичному стані, в
стані несталої рівноваги, в стані,
коли справа сучасних державних
кордонів є річчю дуже несталою й
непевною.

З другого боку турецькі події
ілюструють безсумнівний факт зна-
чіння сили, значіння доконаних фак-
тів в сучасних міжнародних відно-
синах. Національний турецький уряд
одержує перемогу за перемогою
всупереч всяким постановам тра-
ктатів через те, що він має силу й
спирається на силу. Бо з силою й
з фактами Європа рахується в пер-
шу чергу. І на основі цих фактів,
після того, як вони є виконані, во-
на творить право.

Пишіть звідомлення! З огля-
ду на далекосяглі значіння тепе-
рішньої виборчої кампанії обо-
в'язком наших організацій, пові-
тових і громадських, а з окрема
кожного громадянського діяча
припинувати, щоби до редакції
„Свободи“ вислано точне звідо-
млення, як були переведені і як
випали вибори. Звідомлення ма-
ють бути по амозі короткі, а на
всі факти різкого терору мають
бути подані свідки.

ти в келії. Наслідком браку повітря,
холоду і голоду половина в'язнів
тяжко занедужала. Всі сплять на
кам'яних дошках. Нікому не до-
зволено передавати для в'язнів га-
зети чи книжки. При слідстві трап-
ляються часті побой.

Коли тих 40 в'язнів увільнено,
тої самої хвилі спроваджено свіжих
арештованих в числі 30 осіб.

Інтервенція в справі арештованих.

В справі лихого приміщення
арештованих в поліцейських арештах
в Бригідках і при вул. Яхонча д-р
Володимир Бачинський інтервенію-
вав поновно у компетентних чинни-
к в і дістав задоволення, що відно-
сини поправляються та що найблиз-
чих днях поліцейне слідство буде
покінчене й арештовані будуть від-
ставлені до суду.

Неймовірно!

Дня 8. листопада в Коломиї
польський полковник Монд само-
вільно, без суду засудив студ. тео-
логії Д. Федасюка з Раківчика на
кару смерті через розстрілення.
Тим способом хотів позбутися свід-
ка ріжних надужит при виборах.
Федасюков закидують, що він
стріляв до польських жовнірів. Вже
все було приготоване до екзе-
куції, але завдяки старанням о. Ру-
сина удалося уратувати невинного
від смерті. Федасюка передано су-
дови.

Арештування малолітніх учеників.

Львів.

Арештовано семінаріальних уче-
ників Н. Породка, М. Михайлиши-
на і В. Середу.

Перемишль.

В Перемишлі арештовано до
тепер 50 гімназійальних учеників.

Масові арештування.

Львів.

Арештовано Антона Івановича.

Галичини.

В с. Лисовець арештовано Те-
одора Фотенюка, а з с. Глубічка
М. Глібовицького і Вол. Гафткови-
ча та д-ра А. Томковида.

Збараж.

Арештовано д-ра Данила Кер-
ничного.

Яворів.

Між арештованими є: Семен і
Роман Харамбура, студ. унів. Іван
Худа, Микола Хархалс, функціонер

магістрату Іван Матчишин. З повіту,
кооператор з с. Кобилянська русь-
ка Остап Грабовський, Мацелюх,
Ірза, декілька селян зі Старого
Якова. З Нагачева студ. Маріян
Маренія, абіт. сем. Антін Козак.
студ. унів., Ключник Павло.

Арештовано багато селян з
повіту: їх евіденції нема. В мона-
стирі СС. Василянках, де через ці-
лий день відбувалася ревізія, по
всіх лабудуваннях, по мешканнях,
по кімнатах семинара, що там мі-
ститься, навіть по каплиці, заареш-
товано одного молодого ч. ловіка,
що приїхав відвідати сестру, що
живе в інтернаті СС. Василянках.
При ревізії в монастирі крім полі-
ції і жандармерії брали участь та-
кож два яворівські цивільні Поля-
ки: коваль Будзіцький і техник з елек-
трівні. Відай були як відпоручники
„Організації Народовей“.

25. жовтня арештувала поліція
селянина О. Щепанського, який
зрікся почеси належання до вибор-
чої комісії. 26. м. м. давали йому в
поліції ріжного, рода науки і зро-
блено його відвічалним за вибори
і спокій підчас виборів.

Арештуванням нема кінця. Ма-
сові жандармерійні набіги й ареш-
ти відбуваються в с. Сернях, Ст.
Якові, Нагачеві, Семирізці, Коби-
лянці, Рогізіні, Віжомлі і в Селисках.
— На днях переведено ревізію в
домі д-ра Фільца, проф. Мусянови-
ча, о. Яремка і п. Матчишини. До
повіту прийшов батальон війська.

Дальші арештування в Городенці.

М. тижня ц. с. в часі від 21.
до 28. жовтня арештовано вісім-
десятилітнього старця о. Шухевича
з с. Тишковець, декана о. Стріль-
чика з с. Стрільче, студента Тока-
рика в Городенці і в друге ареш-
товано д-ра Касіяна і Матейкова з
Городенки. Всіх відставлено до
тюрми в Коломиї.

Стрийчина.

Арештовано другий раз Юрка
Кігічка практ. „Народної Торгов-
лі“ в Стрию, Конюха з Нежухова,
Бутренка і Шабана з Бережниць,
Василя Мицю з Ліщини п. Бібрка і
Михитяка зі Стрия, О. Гошовського
з Фаліша і О. Ямінського з Дов-
гого.

Малеїв.

Переведено ревізію в домі о.
Коновальця, Василя Гдура і Михай-
ла Лаця. При ревізії жандарми бі-
ли селян.

Жидачівщина.

В Пчанах арештовано учит.
Івана Вітика, Івана Білинського а
переведено ревізію в домі о. Ма-
ріяна Цурковського і в школі.

Галицькі відносини.

У Бригідках.

З певних джерел нас повідом-
ляють, що в Бригідках число ув'яз-
нених Українців виносить 1200 осіб;
в поліцейських арештах сидить понад
500 осіб.

Дня 11. листопада — випущено

на волю понад 40 осіб. З їх опо-
відань довідуємося ось які подро-
биці з життя в'язнів: Арештованих
поміщують по 30 осіб в одній ке-
лії. На протязі 3 тижнів нікому не
дозволено вийти хоч би на хвили-
ну з келії, або відчинити вікно. Всі
потреби в'язні мусять поладовжува-

Пр. 410/22. В імені Річипосполитої Поль-
ської! Суд окружний карний яко Трибу-
нал пресовий у Львові рішив на внесок
Прокуратури Державної, що зміст часо-
пису „Свобода“ чи до 9. з дня 8 XI. 1922
в арктиці вступили 1) а) за о. о. к. б.
устан від с. і. а. Чотирьом „ж. о. сло-
ва „Польсь“, в. ус. ун. і. а. с. і. а. „ричипи-
н. х. останн. а. ж. до „творч. 2) з
рубруж під заголовком: „Галицькі відно-
син. а) устан між словами „аркти“ і
„Підкарпаття“, б) устан між словами „Кол-
оміє“ і „Тяжко“, 3) з рубрики під заго-
ловком „Польські вибори і Сх. Галичина“
а) від слів: „По інформації“ до „шла-
х. д. п. а. б.“, б) в ній за доданням до

„участ в виборах“ виступ в собі есто
злочину ад 1) 2) а) б) з § 64 а) к. з., до 2)
в) пров. з арт. з 171/2 186. У 86 Д. визна-
доконану 7 листопада 1922 конфіска-
ту за опр. а. у. і зар. а. в. з. н. а. ш. о. г. на
кладу і видав „о. д. м. і. § 43 п. к. за ка-
дальшого розширення того друкованого
письма. Заразом видав наказ віддати йому
редакторам тої часописі, щоби се-
рішення помістив безплатно в найбільшій
числі і то на першій сторінці. Невиконання
того наказу потягає за собою внаслідки
предв'язані в § 21 зак. д. р. у. з 17. тру-
дня 1892 Д. п. д. № 6 ex 1868 а. і. і. м. о.
засудження за нерет. у. на гр. у. до
400 Мп. — Львів, дня 9. листопада 1922.
(Підпис вестийки)

Сянін.

В повіті арештовано 40 осіб. Між ними є о. Голинський, Кабаровський, Кріль, Менцінський, Чертежинський, Судомира, Сурівка, Гриняк, Цар, Паробінський, Іванців, Лукасевич, Константинович, Кушак, Мадей, Новинський та інші. Арештовано о. Савойку із Селиск за те, що відправляв панакхиду за українських героїв.

Доланщина.

Арештовані: д. р. Роман Курбас, адвокат в Рожнітові, студент Василь Бабій зі Струтина, п. Рожнітв (обидва вивезені на захід до Грузії), о. Володимир Микитка, парох в Струтині вижнім, 72-літній старець, (його били жандарми), о. Логінський, парох зі Струтина нижнього, о. Твардівич з Лопанки. Ревізії і переслідування строгі. Всякими слідствами проти наших організацій займається тутешній „розгладу“ вїйт Василь Янків, котрий видає тутешніх патріотів у вязницю і агітує сильно за виборами.

Чешанів.

Арештовано бувшого соймового посла о. Северина Метеллю, крипошанина і пароха в Люблинці новім, пов. Цішанів.

Перемишлянщина.

В Задвір'ю арештовано 8 Українців, а іменно: Петра Гниду, Дмитра Колтуна, Стефана Гниду і Гринька Гниду і 4 селян: Семена Криштала, Івана Сеніва, Романа Мурського і Михайла Колтуна.

Печеніжин.

Арештовано: о. Костя Левицького, о. Ів. Костюка з Текучої, нотаря Заячківського з Яблони і Боднара, учит. із Слободи рунг.

Переведено ревізію в домі о. Льва Левицького.

Зберишчина.

В зборівській вязниці сидять: Данило Раковський, Кобилюха, Ол. Бергій, Дробенко, студ. Снітинський, Рой, Маланчук, два брять Муровичі, Мотинський, Депутат і М. Гетьман.

В с. Озирній арештовано: проф. Г. Мороза, Левицького; в с. Осташівцях арештовано: Евгена Поповича, Драпатого та інших.

Міжніч.

Арештовано: Ол. Данилюха з Куликова, Гриня Курочку з Гребенця, Михальчука з Мервня.

В різних місцевостях.

В Краснім, пов. Золочів, арештовано і вивезено до Золочева студ. Івана Ладугу; в Острові, пов. Камінка струм., арештовано: Петра Саламатку, льокаут, почтовика і студ. Маріана Михальчука; в Перегнєві, пов. Перемишлян, арештовано і відставлено до Золочева на жадання золочівської прокуратури о. Стефана Височанського, тамошнього пароха; в Жидачеві арештовано управителя школи в Пчанах Івана Білинського; в Краснім арештовано Василя Петльованого.

Ще арештують!

У с. Березові вижнім пов. Печеніжин заарештовано крім згаданих уже давніше, ще двох старших газдів, а саме Симчича та Урбановича.

Було помічено ще 10 нових арештувань, але призначені до цього завчасу повтікали а з ними і інші, а тепер населення боючися кримінальних мурів, криється у холоді, та голоді по лісах. Яблонівська „польонія“ готова знов у цих бідаках добачити нову „большевницько-чесько-гайдамацько-українську банду“.

Через п'яного жандарма.

Між Поляками поширилася трівожна чутка, що в с. Березові вижнім появилася „гайдамацька ватага“, яка розкrojла голову одному жандармови. В звязку із цим заарештовано вісьмох парубків і скованих відставлено до Печеніжина. Однак по перепровадженню слідства мало виявитися, що на ділі було цілком інакше. Як у нашій „Малопольщі“ є на порядку деннім, ішов собі п'яний жандарм від молодичі, а йому на зустріч йшла, співаючи стрілецькі пісні, гурма парубків. Жандармови показалося з п'яна, що то „українська кавалерія“ і він почав стріляти, а що йому руки дрожали, то дав ногами знати. І так тікаючи попав на телеграфічний стовп чи якусь вербу і розбив собі голову. У що саме ударився, то він тепер не пам'ятає, бо тоді був п'яний. Фактом тільки є те, що бракує йому пару набоїв, за що тепер пан „пшодовнік“ потягнув його до відповідальності. І при чім тут кавалерія, гайдамацький бунт, укріті боївки?

Як пани офіцери бють!

Через Березів нижній пов. Печеніжин переходив у с. Текучі, після арештування там о. пароха Костюка відділ піхоти, правдоподібно для настрашення „розгитованого попом“ населення. По переді, як звичайно, їхав на коні і з доброю нагайкою в руках старшина. Цей пан побив добре своїм канчуком ідучого в противної сторони малолітнього хлопчину за те, що той не скинув перед ним шапки, примовляючи при тім: „а ти хаме, а ти смаркачу, а ти руска свинь“ і т. д. Другого такогож хлопчину побив до безтями за те, що ідучи з ним на підводу, не розумів з переляку крикливої команди пана офіцера, на чужій для підостка мові і не кермував по його вказівкам підводою.

Бувші арештовані! Перегляньте числа „Діла“ і „Свободи“, чи ви були подані у списках арештованих. Напишіть негайно до Редакції „Свободи“, як довго ви були увязнені, за віщо, в яких умовах, коли були перший раз переслухані, та в яких умовах перебували час у вязниці.

Угнівщина.

Угнівщина в дни виборів держалася чудово. „Пшодовнік“ поліційної станції з Диняк розіслав священникам по селах указ скороти-

ти недільне богослуження, щоб „nie przeszkadzać w wybotach“, інакше грозив арештуванням. Та і це не помогло. Села цілу днину наче вимерли, ніхто з хати не виходив. По роскислому болоті улицями бродили одні поліцейські, а в урядях громадських скучали виборчі комісії виглядаючи виборців. Навіть латинники не дописали. Одні Юдеї віддали голоси.

Бучаччина.

Сороки: Українці не дали ані одного голосу. Голосували тільки польоністи мазури.

Ліш и нці: Українці дали кілька голосів. Визначився запроданець Петро Табака і його син Іван. Голосували двораки, Жиди і хруні, разом 58 голосів.

Жи и н о м и р: Українці не дали ані одного голосу. Голосували мазури, польоністи і частина латинників, разом 50 голосів.

Зубраць: Мало голосувати 880, голосувало 46, а то вся двірська прислуга і 8 Українців, між котрими громадський поліцей з своєю родиною в числі 6 душ.

Порхова: Тут є около 600 душ польської шляхти. Голосувало 62, між ними 10 Українців. Виборчий комісар був обурений: „jakto wy Polacy nie chcecie głosować“. Жандарми (було їх 2) прямо скаженіли.

Новосілка коропенька: Населення майже сама польська шляхта, декотрі навіть гербові. Голосувало 8.

Чешанівщина.

В с. Горяєць Українці здержались від голосування. На 507 управнених до голосування впало 60 голосів, з поміж котрих 3 Українці. Голосували місцеві Поляки, Жиди, двірська служба.

До села прийшло військо з двома машиновими крісами, а постеруковий Белець гонив на коні по цілому селі грозючи і заохочуючи ріжними штучками народ до голосування. Коли всякі штучки не помогли, прийав над вечером „sekretny Wydział“ Квітнівський та пустив качку, що всі доокличні села голосують. Однак і це їм не вдалося.

Борислав.

Вибори в Бориславі перейшли спокійно. З Українців ніхто участі не брав, з винятком кільканих старших робітників-богузів, які голосували на ч. 2. За те на Мразниці біля Борислава хотіли людей стероризувати і в той спосіб нагнати до виборів. Але штука не удалася. Вночі з суботи на неділю арештовано в Мразниці Мих. Лейбича, провізора церковного, Сеня Іванчука, Юрка Федецина, Ілька Андрушка, Миколу Лейбича, Теодозія Бундзяка, Михайла Левицького і Лабія (3 останні академіки), Чущакову Анну, вдову по українському старшині, її сестру Броню Іванчукову і ще 2 академіки. До виборів ніхто з місцевих чесних горожан не пішов, а всі сиділи в хаті спокійно. Голосувало лише 6 робітників на 2-ку. Вечером всіх арештованих випущено з словами: „Idźcie głosować“, але ніхто не пішов. Слава Мразничанам, що так гарно тримались! — Бориславський.

Коломишчина.

Шепарівці. До виборів не йшов ніхто, а коли вже люди пішли спати, приїхало авто військо з Коломиї о год. 9^{1/2}, вночі і розбіглося по селі. Нарав стинився крик і плач, жовніри витягали з кожної хати силою всіх без ріжниць і гонили кольбами до голосування. Побили сильно Дмитра Гальчука, котрого відвезено до лікарня, побили Василя Гальчука кольбою в груди, Марії Стефанюк, жінці Михайла, котра виривалася, повикручували руки, жінки, дівчата забирали силою на автомобіль і везли до канцелярії громадської. Так зігнало село обступило військо і присилувало голосувати на вартку ч. 29. Страшний гвалт треба до год. 8. рано. Як

хто відозвався, що не вільно примушувати серед ночі до голосування, били його по лицю. Жовніри грозили, що серед ночі запалать село! Селяне прибігли рано в розпущі до Коломиї шукати помочи на уневажнення цих виборів.

Раківчик. Село держалося добре. До дня виборів крім комісаря ніхто не підписав списків. В день виборів рано приїхало військо і жандарми. Комісія чекала до 1/11 год., але ніхто не явився. Тоді жовніри обійшли село, зайшли в долішний кут і хата від хати забирали людей. Хто лиш одним словом заперестував, тих арештовано, грожено оружжя, називано бунтівниками, бито. Пр. бито: Мих. Іванишук, Дм. Поповича, Запця, Данишук. Теологови Д. Федасюкови грожено оружжя, а що він стояв при своїм, заарештовано його і віддано жовнірам. Йому удалося вирватися з арешту і утечі. Погоня за ним стріляла по селу. До вечера їм удалося зловити 15 людей, які під загрозою віддавали свої голоси на ч. 29. Під вечір вібрано на підводи всіх Жидів з села і приведені до виборчого льокалю. Але Жиди голосували на жидівську лісту. Цілий день Іванишук Онуфрій впливав перестрашенням людям коверти з ч. 29, а жандарм Стефак втручав їх до середини виб. льокалю. О 9 год. „запечатано“ урну і відвезено до Коломиї — без протоколу, під опікою председателя комісії упр. школи Миколи Данилюка і жандармів. На другий день прийшов жандарм „справдити“ вислід виборів з протоколом і збирав підписи комісії. Вїйта не було дома. Знайдено його в млині в Шепарівцях, де він підписав протокол. Печатки не мав. Жандарм вернув до грона уряду по печатку. Вона була замкнена в шафі. Жандарм розбив шафу і сам собі прибав печатку. Ходять слухи, що власті начислили 300 голосуючих, хоч разом з Жидами голосувало яких 30! Селяне обурені. Деякі плакали з пересердя.

Пядики. Управнених до голосування 900. Голосувало 85. Не голосували також вїйта і залізничники. Жидів до голосування присилувано. За некорисний вислід комісар Пйонтас казав увязнити Ткачука і держати його до дня під багнетом.

Понутта.

Яблонів. Поліція на ч. 29 „ва“ порозставляла від самого ранку пости на всіх виходах із містечка, щоб не випускали звідтам нікого із громадян Українців. Бажаючи піти до церкви у Стопчатіві, до якої то парохи належать мішані Яблонова, асував стоячий на пости жандарм картку із ч. 29, і вказав, що аж тоді пустить до церкви, як інтересований покажется посвідченням від виборчої комісії, що вже голосував. Це одначе не дало бажаних для Поляків наслідків, бо із Українців не голосував ніхто, а винімок одного, що виконує обов'язок міліціонера.

Стопчатів. Помимо польської агітації Стопчатів може виказатися перед світом тільки з певними голосами. Перед самими виборами стався тут цікавий випадок, а саме: на церковній брамі між двома наліпленими старостою „Телеграмами Петрушевича“, появилася якийсь робом дійсний наказ нашого уряду, щоб не брати участі у виборах.

Ковалівка. По не перевіренім відомостям мав бути тут тільки один голос, який віддала одна Полька. Є це село найсвідоміше в цілій околиці.

Березів-середній. Мали голосувати тільки три підписні жандармами молодичі (які тепер „страдають“, по причині відсутності власних чоловіків).

Березів-вижній. Мав голосувати тільки один немічний старець і безхарактерний дивак неповного розуму, якийсь Дрогомирецький, який сам не був свідомий того, що робить.

Цісля польських виборів у Сх. Галичині.

Повіт Львів.

В львівській повіті, як і в самім місті українське громадянство не брало ніякої участі у виборах, мимомоксигнування всіх відділів військової скорострілями. В селах: Мшана, Борців, Керчинів, Поланка, Рясна руська, присілок Думнів, Рудно, здержалися від виборів також і інші мешканці, а в самім Барташові Німці а нагай спроваджені Мазури. В самім Барташові коман-

данти постеруку жандармерії Ратай казав силою стягнути залізничників до голосування, загрожуючи, що „кто не пуйде до виборів, за 14 дні вилеї з служби“. Мимо цього голосувало в Барташові около 50 осіб збаламучених хрунями.

Баня-Березівська. Доносять, що в Україні не взяв участі у виборах ніхто. А Поляків нема там жадних.

Акрешори. Як було кілька голосів, то тільки від близьких "фаміліянтів" великого хрунати, на казнього війта, бо усі інші громадяне боялися примусу зі сторони властей у день виборів "розхворілися".

Космач. Голосів було 250, але це виключно тільки від заряду копалень, та фабричних робітників і численної жидівської людности. Село Космач є так велике, що як би узяли були участь у виборах і Українці, то було би звичайно кілька тисяч голосів.

Мишин. По одним відомостям ніхто не голосував, а з других череп повідомляють, що голосувало 7.

Уторопи. Ця нещасна діра "прохрунчалася" найбільше у цілому нашому повіті. У 1914. році польські легіоністи спалили були це село цілком, так що ще тепер половина тиняється у комірному, а теперішнього наказного і тодішнього війта кацапа Кірашука Гриця на доносення Поляків довго мучили австрійські влади у Талергофі, та тепер доставили трохи марочок, він простив все Полякам.

Були це у більшій частині німеччини старики, які не могли утратити

від цих напасників. Тут вони голосували не тільки за себе, але й за своїх жінок, синів, зятів, доньок, невісток, а то й унуків і т. д. Так, що це дало 400 голосів. Хотя виборців було при урні не більш кількох десятків. Що таке заступство у голосуванні є недопустимим, то цією справою повинні зайнятися наші адвокати, щоб довести до уневажнення виборів у цьому селі.

З інших сіл відомості покищо не наспіли.

Космач

Кобакі: голосувало 70 (служба лісова, Поляки, і кілька наших). Слобідка: голосувало 19.

Рибно: голосувало 300, під примусом граничної сторожі, яка зганяла людей через цілий день.

Старі Куті: голосувало 60. Тюдів: голосувало 3.

Черганівка і Сводня: не голосував майже ніхто.

Прислайте датки на політичних в'язнів до Тов. "Красний Союз Кредитовий", або до Тов. "Дністер" з допискою: на в'язнів! — У Львові є понад дві тисячі арештованих Українців! — В першу чергу найбільш рідня і села повинні прийти з допомогою!

Великий переворот в Італії.

П. 2)

(Результати фашизму. — Б. Муссоліні. — Завдання нового уряду).

Весь переворот відбувся на протязі коротких кількох днів. Він, правда, не був нежданий. Адже перед несподіваним конгресом фашистів уряд перемістив в краю ледве не ціле перегрупування військ; та не тільки згуртовано велику військову силу з Неаполі і його околиць, але й видано надзвичайні розпорядження у самому Римі. Однак ілюзуюча дефіцитом десятків тисяч збройних "чорних сорочок", які перейшли перед своїм вождом вулицями Неаполя дня 24. жовтня ц. р., явно показала безсилність королівської армії супроти військ пана Муссоліні. Достатньо було слів погрози цього останнього, щоб відкрити став йому шлях до влади, яку він хотів брати силою. Таким робом формально відбулася звичайна зміна кабінету, правда, позапарламентарна зміна, але без порушення основ конституції, яка дає досить прав королеві Італії і на такий лад покликувати до життя новий уряд. Що більше — вождь фашистів склав кабінет цілком відповідаючи вимогам основних законів і передав на руки короля присягу про вірність конституції. А проте по суті теперішній кабінет не є наслідком звичайної кабінетної кризи, лише великого державного перевороту, який доконався під натиском збройної сили; всі заходи Муссоліні надати зміні невпинний характер нового компромісу парламентських політичних партій, не можуть змінити факту, що в Італії запанувала диктатура одної групи громадянства, яка має могутню підтримку в існуючій військово-дисциплінованій організації фашистів.

І насильний спосіб, яким фашисти добули міністерський портфель і несподіваний факт, що організація фашистів повстала як проти чинних організацій італійських соціалістів і, врешті, коротка, але багата подіями крайнього терору й нестерпимості історія фашизму — все воно дало фашистському перевороту марку правої соціальної революції. На перший погляд так і видається у вічі, що, мовляв, владу захопили в свою руку крайня чорна реакція.

Безумовно, що фашизм є витвором духової атмосфери, яка по-

стала під впливом Д. Анунціо. Безумовно, що так само, як частина пролетарських мас пішла за фанатичними ідеями Леніна, так само частина буржуазії зайшла в засліпленню для націоналізму й імперіалізму аж до абсурду. Але історія віків показала, що скрайні гасла не приймаються у таких широких масах, якими розпоряджає центральна управа фашистів, та не запускає такого глибокого коріння, з якого могла би на протязі кількох десятиліть вирости організація, яка не має собі рівної по дисципліні. Тому й фашизм, хоч і вроджений в ідеях націоналізму, але не оснований на базі скрайньої соціальної реакції.

Праві кола великих землевласників і промисловців зручно використовували фашистів для боротьби з пролетаріатом. Вони бажали зруйнувати не тільки воєнний більшовицько-комуністичний рух, але й одним махом знищити всі, які б не були, робітничі організації, включно з джовіальними жітськими синдикатами та професійними спілками, існуючими в Італії головним на зразок німецьких і англійських. І це їм почасти вдалось, коли взяти на увагу кількість зруйнованих фашистами робітничих будинків, здемонованих редакцій соціалістичних часописів та всіх інших експресів у робітничих районах.

Алеж не можна замикати очей на факт, що фашисти з одного боку руйнуючи існуючі соціалістичні — з другого боку самі закладали свої бірки праці; що домагалися парцеляції й викупу великих латифундій; що силою примушували обнижувати ціни на предмети першої необхідності; що були завжди за скасуванням державних монополій, як залізниць, пошта й телеграф, сіль та тютюн; що врешті — вступали проти італійських соціалістів під дуже скромним і реальним гаслом скинення тягаря величезних насильних контрибуцій і т. зв. партійних податків, якими італійські соціалістичні організації два роки руйнували все населення, а які з багато соц. лідерів зробили мільйонери! (чи не нагадується історія повстання " нової буржуазії " підчас більшовицької революції на Сході, т. зв. "совбурда" ?) Факт існування тепер в рядях фашистських організацій великої сили свідомого й організованого робітництва та симпатії, якими тішаться їх чотириохоттисятися армія сам по собі каже відноситися критично до всіх тих

закідів, які робить фашизмові ліво настроєна світова преса.

Чималий причиною сумнівів у ширість реакційного елементу у фашизмі, є особ. його вождя, теперішнього володаря Італії. Беніто Муссоліні це син білдоного зарібника, свідомого соціаліста, сам недавній діяльний член соціалістичної партії. Це колишній редактор соціалістичного часопису "Avanti". За свою соціалістичну ідеологію був навіть переслідуваний та мусів тікати на територію Швайцарії. Коротко перед війною став інтервенціоналістом і гаряче пропагував національну війну. Ранений, вернувшись з бойового фронту та заснував невеличку газету "Popolo d'Italia", яка й стала завязком фашистської організації.

Еволюція політичного світогляду діячів різних напрямків, еволюція, ніколи дуже велика й різка, є на денному порядку (Українцям відомо це явище аж надто добре!) Великий син Корсики, із кризисності республіканець — вклав собі на голову цісарську корону!

Але скок з воюючого соціалізму до воюючого націоналізму є надто широкий, щоб повірити в него без застережень. Бачучи становище італійської соціал-демократії супроти III. Інтернаціоналу й усі наслідки цього у практиці — Муссоліні зумів використати настрої мас у тому напрямку, щоб створити могутню організацію, яка перейняла на себе завдання цілого державного адміністративного апарату. Але годі повірити в соціальну чорну реакційність недавнього червоного соціаліста — у людини тої інтелігенції, як Беніто Муссоліні.

Очевидно, що з остаточною характеристикою фашизму треба підходити до часу іспиту, який має скласти теперішній італійський кабінет у царині практичної внутрішньої і закордонної політики. Державної політики а не пів-девальвуваної демагогії. У практичній дипломатії

матії нічого не відіють нічого гасла патріотичного міраму.

Одним з перших кроків Муссоліні у внутрішній політиці була гостра заборона фашистським організаціям робити які небудь експерси у відношенню до соціалістичних організацій і муніципальних рад. Такий наказ має підняти державний авторитет, який так терпів од вчинків самих фашистів! Але такі накази по провінційальним фашістам, однаково, як і парадими й дефілядами, не вдасться усунути державного дефіциту дев'ятисот мільярдів лір. Італія має залізничні, які самі дають дефіцит дев'ятисот мільйонів! Італія має триста тисяч безробітних громадян. Італія завжди ще переживає промислову кризу через недостатку власного вугілля. Всі ті справи домагаються від міністрів чогось більше від мілітаризаційності хисту.

Ще більш залутаними є закордонні справи. Італія грала досить роль посередника поміж Францією і Англією. Чи зможе виконувати її уряд людей, гасла котрих були обраховані на ефект серед патріотично настроєної армії і фльоти? Питання воєнних відшкодувань і воєнних боргів, питання Близького Сходу, невизначена справа з претензіями Італії до островів Додеканес в Егейському морі, та найголовніше: майбутнє відношення фашистського уряду до Югославії, себто до договору в Санта Маргаріта в листопаді 1920 р., та до англійських інтересів на Середземному морі — ждуть не терпляче ближчого з'ясування.

Муссоліні перевів чималі війни на постях закордонних представників Італії та розіслав обіжники з закликом до праці. Але поклик самої енергії ніде не є так безплідний, як на ґрунті закордонної дипломатії! Будемо ждати його наслідків. (19)

Совітська Росія.

Росія і Німеччина.

Німецький амбасадор у Москві гр. Брокдорф-Ранцау вручив Камєнєву свою повноважність, причому заявив, що старатиметься довести, що рапальський договір зацілював нову добу для Німеччини і Росії, а тимчасовим також для Європи і всього світу. Ленін відповів, що свідомство великого довіря, яке висловили собі Німеччина і Росія заключенням договору в Рапальо, вказує світові одиникий шлях справедливого виходу з хаосу на дорогу приязних взаємин і економічного зближення.

Договір між Німеччиною і сов. Росією.

Оголошено договір заключений між Німеччиною і шостою совітськими республіками, а саме Україною, Білорусією, Грузією, Азербайджаном, Вірменією і республікою Далекого Сходу. Договір забезпечує горожанам держав, котрі його заключили, правну охорону. Світські республіки як і російська республіка можуть ґрунтувати в Німеччині торговельні філії, які матимуть право заключувати правні контракти.

Сов. республіки і справа пролітів.

У відповідь на запрошення сов. правительств правительствами: Англії, Франції й Італії до участі в

нарадах над справою пролітів на конференції в Лозанні, заявлено в ноті з 2. п. м., що російське правительство не може згодитися, щоб Росія не допущено до праці на цій конференції. Сов. Росія є думки, що мусить узяти участь у цій конференції, в чому Росія безпосередньо заінтересована. Сов. правительство домагається повної, не обмеженої участі Росії, України і Грузії в лозанській конференції.

Комуністичний конгрес у Петрограді.

В неілю отворено в Петербурзі торжественно міжнародний конгрес комуністів під проводом Зіновєва. Зіновєв у промові представив виследи комуністичного руху у цілому світі.

Естонський часопис "Вабамаа" звідомляє, що в зв'язку з створенням міжнародного конгресу комуністів переведено багато грештувань серед робітників і молоді, що ворожо відносяться до конгресу. Правительство дало на уладження конгресу 10 мільйонів рублів у золоті.

Амністія в сов. Росії.

З Москви звідомляють, що совітське правительство з нагоди 5. роковин існування сов. республіки проголосило амністію за винятком політичних проступків, та засуджених за хабарництво і гонення спірту.

РІЖНІ ВІСТІ.

Конференція в Лозанні.

З Парижа доносять, що французький уряд звернувся до союзних держав з пропозицією, щоб конференція в Лозанні розпочалася 13. листопада. Перед цією конференцією має відбутися нарада в Парижі при участі міністрів союзних держав.

В Константинополі.

П. А. Т. повідомляє, що в Константинополі прийшло до кривавої сутички між Англійцями і Турками. Кількох Англійців убито.

Альпійська республіка.

Італійська преса доносить, що Муссоліні пропагує ідею утворення нової держави "Альпійська республіка".

блика" в склад якої вхопив би Тироль, Форальберг, Каринтія і Стірія. Під час конференції Бенеша із Шанцером була мова про розділ Австрії між Італією та Чехословаччиною. Частина Австрії перейшла до "Альпійської держави". Італія бажає тим способом створити для себе безпосереднє подолання з Німеччиною і Чехословаччиною.

Участь сватів в конференції в Львові.

Як доносить П. А. Т., уряди

світської Росії, України і Грузії влучили державам Антанти нову ноту в справі участі сватів у конференції в Ліозанні. Англія обіцяла порозумітися в тій справі з іншими державами.

Після набрів у Зєдинєних Державах.

З Парижа доносять, що в склад палати послів Зєдинєних Держав вибрано 220 республіканців, 204 демократів. До сенату 56 республіканців і 42 демократів.

В останньої хвилі

Принс Ст. Федака і тов.

XV. День розправи.

Львів, 11. XI. 1922.

В наслідок спротиву прох. Гіртлера усі доказові внески полагали трибунал відмовно, супроти чого в суботу приступлено до дальшого одномоментного відчитування актів, на які склались доносення поліції і військових властей та т. зв. "карних табуль" обвинувачених. З них виявилось, що поміж обжалованими один тільки Яремійчук був покараний польським військовим судом десятилітньою тюрмою під замітєм шпionажі, але відсидівши 2 роки у Віснїчу був уласкавлений. Перед закриттям доказового поступовання оголосив обор. д-р Глушкевич внесок на переслухання свідка Янкевича, чому однак трибунал із місця спротивався. Заряджено гавзу, після якої предсідник Маєр відчитав 43 питання головні 45 есентуальних для присяглих суддів. Оборона заперечувала проти редакцій питань. Між іншими обор. д-р Глушкевич сконстатував, що питання, яке відноситься до обв. Ст. Федака обіймає моменти, які там з законних мотивів не повинні найтись. Торкається це уступу під час свята отворення Східних Торгів і патріотичного настрою викликаючого свята. Оборона просить трибунал усунути цей уступ так, як в напрямі такого чи іншого настрою не ведено докозжень, оборона могла би домогатися скасування питання в питаннях настрою обв. Федака в момент доконавання атентату, а чейже вона такого домагання не підіймає. Оборона стверджує, що дотеперішня судово практика не занотувала того рода питань. Відтак донагався обор. д-р Глушкевич спеціалізування вчинків доконаних поодинокими обвинуваченими, чого нема в первісній редакції питань. Вкінці оборона вносить на поставлення питання об'яток §§ 152, 155 а, 156 б та 285—287 пр. к. з.

Усім тим внесенням супротивався прокуратор Гіртлер, в слід за чим по репліці обор. д-ра Глушкевича відложено розправу до понеділка.

Володимира Федоровича.

Львів, 11. XI. 1922.

Зізнання дальших свідків ні в якій мірі не причинилися до збентеження обвинуваченого полк. Федоровича.

Свідок Ч. Рибінський, що належав до боевої формаші ген.

Галлера оповідає про розбросання його відділу під Микулинцями та відставлення до Тернополя. Там посаджено їх в тюрму в слід за чим український військовий суд вів проти них докозження за напад на українську територію. В січні 1919 р. застановлено слідство, в слід за чим трактовано їх як полонених.

Свідок Слюсарчик вилегований інкримінованого дня на парламентаря був на українському боці розбросаний і відісланий до секретаріату військових справ. Тут його арештовано. З обв. Федоровичем зустрічався свідок в Тернополі. Відношенню полк. Федоровича до нього свідок не може нічого закинути.

Свідок Селецькі визнає, що від українських полонених довідався, що командантом під Микулинцями мав бути обв. полк. Федорович, та що він є мабуть поляком.

Свідок Вилежипський належав до тих хорих старшин, які під час бою усунулися до салі хорих. До них то виголосив полк. Федорович промову в німецькій і українській мові, в якій напитувавши їх напад на територію української держави заявив, що колись він не дав приказ артилерії, усі були вигнані.

Під час суботної розправи преслухано кс. Вайса і кс. Дорожинського, які ні одним словом не обтяжили обвинуваченого, оповідаючи тільки про відношення до них українських жовнів, які не були підвладними обвинуваченого.

Наглый суд в Чорткові.

В суботу, дня 11. н. м. в полудне запав вирок наглого суду в Чорткові в справі члена ватаги, що прийшла з Забруча, Стефана Мельничука і Петра Шеремету засуджено на кару смерті через розстріл. Михайла Сеника, Андрія Панькова і Івана Сергія засуджено на кару 6-літньої в'язниці, а Сидора Загородного, Ярослава Панасюка і Івана Лукача на кару 5-літньої в'язниці.

Обвиненого о співину о. Михайла Дмитерка, парох з Мишковець, суд виправдав і пустив на волю.

Оборонці Мельничука і Шеремети звернулися телефонічно до Варшави з просьбою о помилування, а що відповідь не прийшла на час, о год. 4. н. п. засуджених розстріляно.

ТЕЛЕГРАМИ.

Грізні посягнення в Царгороді.

Льондон (ПАТ). Вольф. "Цейлс Кронікл" звідоляє, що англійський кабінет одержав тривожні вістки від ген. Герингтона, що Турки замислюють узгляднити домагання коаліційних генералів, ставлять шораз енергійніші жадання. Положення в Царгороді вражають дуже критичним. Неофіційно зауважити, що в осядлу на небезпеку настулу кемалістичних військ до коаліційних

відділи в Царгороді, англійське правительство рішило вислати до Царгорода підмоги.

Султан не абдикує.

Париж. (ПАТ). Авас. З Царгорода: Перший секретар султана заявив, що султан під ніяким услвом не буде абдикувати.

Свято „Просвіти“

(8. грудня 1922.)

Зближається день 8. грудня. День цей є святом „Просвіти“. В тім дни перед 34 роками основано у Львові Тов-о „Просвіта“. Память того дня усім, кому дорога культура і освіта, а особливо для українців Східної Галичини, велика. День оснування Тов-а „Просвіти“ тобто день 8. грудня 1868 р. є угодним каменем розвою української національно-державної думки, а півсто-літня діяльність „Просвіти“ прорубувала освітою і національним о-свідомленням той шлях, яким йшла ця думка під курі стріхи широких закутин нашої тіснішої Батьківщини. Розумів це без пояснення український народ і відчував вповні ні-ні в часі гарячої боротьби за свою державність. Розумів це він також уже перед війною, а навіть у пер-ших початках існування Тов-а. „Па-мятаймо добре, що кожний просві-чений селянин, то один воїн біль-ше в нашій справі“, — голосив на загальних зборах Тов-а „Просвіти“ нововибраний третій голова Тов-а Володислав Федорович дня 10. мая 1873 року. І нині по 50-ти літах на-яє це бачимо, що перші провідни-ки „Просвіти“ передбачували. То-му обходити річницю оснування Тов-а „Просвіта“ є для нас, пізні-ших поколінь, святом обовязком. Перший раз переведено свято „Про-світи“ в шілім краю в 1908 р., то-бо в 40-літній ювілей існування Тов-а.

І від того часу крім воєнних 1914—19 років — обходить тор-жественно український нарід Гали-чини річницю день 8. грудня. Зро-бив день цей празником „Просвіти“. А святкує його український нарід дійсно величаво в церкві, школі, в освітніх та культурних установах та присягає Товариству „Дар Про-світи“ у формі переведених збірок. У воєнних 1920—1921 роках свят-ковано день „Просвіти“ навіть ве-личавіше і тирише ніж у перед-воєнних. „Дар Просвіти“ осягав усе високу суму. Пр. в 1908 р. по-над 10.000 корон, в 1920 р. около 100.000 мп. а в 1921 р. понад 1 мільон мп. Тож і цього 1922 року пе-реведім торжественно — відповідно до хвилі — „Свято Просвіти“, де і як лиш можемо, та перешлім ма-тірному Товариству поважний „Дар Просвіти“, якого воно в цім році так дуже потребує, головню на по-криття коштів направи дому, який знищила рука вандала вибуховим матеріалом дня 21 IX. 1922 р.

Правда, тяжка хвиля, а навіть дуже тяжка, в якій відзивається Го-ловний Виділ Товариства враз із своєю Просвітно-організаційною Ко-місією до загалу українського насе-лення в краю, але вірять в те, що сила ідеї, розуміння ваги культурної праці

„Свято Про-світи“ відбудеться величаво. Про це постараться виділи Філій, Чита-лень, та членів, яким Головний Виділ переведення „Свята і дару Про-світи“ гарячо поручає

Робім, не спочиваймо, а й се-ред теперішних відносин зробимо для „Просвіти“ багато.

Спосіб переведення свята по-ручається місцевим комітетам — пі-сля власного розуміння відповідно до місцевих обставин. Пояання до чотирох Воєвідств о дозвіл на пу-бличні збірки „Дару Просвіти“ ві-дійшли з Головного Виділу а рі-шення властей передається до ві-дома пізніше дорогою преси.

Львів, дня 30. жовтня 1922 р. За Президію Організацій Коміт. ю при Тов-і „Просвіта“

Мих. Галушанський А. А. Панейко
голова. секретар.

За Голову Виділа Тов-а „Просвіта“
д-р Іван Врик Степан Шах
у. голова. секретар.

НОВИНКИ.

— Конфіскація. Останнє (12) ч. „Свободи“ сконфісковано за деякі місця вступної статті, рубрики „Пі-сля виборів“ і за передруки статей з англійської преси про Східну Га-личину.

— Добрий приклад. Село Малехів під Львовом зібрало кілька кірців барабоді, ярини та інших харчевих припасів для арештованих Україн-ців. Інші села повинні йти за при-кладом Малехова.

— Демонстрація українських сту-дентів. Минулої неділі в Берліні відбулася демонстрація українських студентів перед будинком поль-ського консуляту. Демонстрацію переведено на знак протесту проти польського террору у Сх. Галичині. Демонстранти виголосили промови з німецької мови і розкидали ле-тучки. З піснями і національним гимном закінчено демонстрацію.

— „Gdzie obecnie przebywa p. Al-ghieri Dante?, так питав польський агент поліцейський одного з укра-їнських льокаторів а часі ревізії яку переводжено 18. жовтня с. р. в домі краевого товариства креди-тового у Львові при ул. Доміні-канський 11. — Оповідають, що запитаний мав дати ось яку відпо-відь:

Не знає-мо чи зрозумів це той „вивадовца“ і чи дійсно таку відповідь одержав на ті свої допити. — Як не одержав, то можемо сказати мовою Дантового: „Se non e vero (ця від-повідь) e ben trovato“...

Щоб не було непорозуміння дійшло до моєї відомості, що по-явилася брошушка в справі виборів відписана І. Левинським. Заявляю, що я ніякої брошури в справі ви-борів не писав і нічо з сею бро-шуурою не маю спільного. — Іван Левинський, учит. української Семи-нарії.

— Цікава конфіскація. П. А. Т. доносить, що у Варшаві сконфіс-ковано 9. XI. „Курер Повшехний“ за статтю „Пелномощіцтво генера-ла Галлера де Вєсходней Мало-польське“.

— Вп. Предлатини в Чехословач-чині просимо отрим складати пе-редплату на наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавничої Спільки „Ціло“ у Львові, а нас повідомити листівкою. — Адміністрація.

— Звертаєть ся увагу нашої су-спільности, щоби сирі шкіри з кун-тхорів, видр, лисів, котів і т. п. продавати лише нашій українській фірмі: Петро Карпак, Львів аул. Куркова ч. 11а. 945 12—30

При всім адрасі просимо не забувати подати і поперед-ну свою адресу.

ЖЕРТВИ

Просвітні організаційний фонд Тов-а „Просвіта“.

677) Макс Брилиський в бурдяківцях 2000, кличе: о. Н. Струтинського в Городенці, Бойчу-ка А. Н. Маковського, В. Падле-ського і С. Шумку в Бурдяківцях по 1000, 678) Чит. „Просвіта“ в Гребенімі 400, 679) Теодор Чубак в Підфиліпю 2000, кличе: І. Па-щука і М. Мельниченка в Підфилі-пю, М. Поважного і М. Кучеру в Мушкатівцях. 680) о. Т. Ч. Аніський в Коопатівцях 1000 кличе: о. А. Конюшко в Турці, Ю. Карпінсько-го в Галх вижних, О. Кулинич в Кропильниках.